

og jeg antager de fleste Medlemmer af Thinget, der have noget Kjendskab til Fæstelovgivning, da han ved Behandlingen af et Lovforslag, som jeg havde havt den Ære at indbringe her i Thinget i denne Samling, og som Thinget gjorde mig den Glæde at vedtage, fremsførte nogle Betragtninger, der for flere af os vare ganske nye. Han udtalte dem med en saadan Bestemthed og troede sig saafikket i sin Opfattelse af deres Rigtighed, at man ligesom søgte Grundvolden for Fæstelovgivningen rygte under sine Fødder og egentlig ikke længer vidste, hvad der var grundet i Fæstelovgivningen og hvad ikke. „Seg har derfor maattet være den høitagede Justitsminister ganske overordentlig taknemmelig, fordi han har givet meget værdifulde Bidrag til at klare denne Sag, da det af mig indbragte Lovforslag, efterat være vedtaget her i Thinget, var til 1ste Behandling i Landstinget. Den høitagede Justitsminister har der paa en for min Opfattelse slaaende Måde godtgjort, at den Forklaring, der er givet i de senere Aar, er, hvad han ogsaa selv kaldte den, en ny Opfindelse, hvorimod den Fortolkning af Fæstelovgivningen, hvorfra vi tidligere vare gaaede ud, ogsaa efter hans fulde Mening er den rette. Angaaende det Spørgsmaal, om der hviler Fæstetvang paa Steder over 1 Td. Hartkorn, dannede af Jord, der er afløst — paa een Gang eller til forskjellig Tid — fra en tidligere større Bondegaard, altsaa uden selv at være den Hovedparcel, som efter Lovgivningen skal blive tilbage, sagde han i Landstinget: „Seg tilstaar, at jeg for min Del har staaet i den Tro, at den almindelige i Lovgivningen hjemlede Regel, naar der ikke kunde paavises ganske særlige Grunde til Undtagelser, maatte være den, at Fæstetvungen hvilede paa saadanne Steder over 1 Td. Hartkorn, uden at det i saa Henseende kunde komme i Betragtning, at et saadant Sted var dannet af Jord, som var fraffilt en tidligere Bondegaard, hvoraf der var blevet en saadan fæstetvungen Kjerne tilbage, som i Lovgivningen er foreskrevet“. Det er nemlig et Spørgsmaal for sig, at der i Lovgivningen er foreskrevet, at der skal blive en bestemt Kjerne tilbage af enhver Bondegaard, som fremdeles vedbliver at

have Fæstetvang paa sig; men et andet Spørgsmaal er det, om de Stykker, der ere udtagne af Fæstegaarden og som ere over 1 Td. Hartkorn, kunne, naar en saadan Kjerne bliver tilbage; leies bort, eller om ikke ogsaa disse Stykker ere Fæstetvungen undergivne. Om dette Spørgsmaal er det, at den høitagede Justitsminister siger, at han hidtil har staaet i den Tro, at der var en saadan Fæstetvang for dem tilstede. Han siger nemlig: „Seg tilstaar som sagt, at for mig har det indtil den seneste Tid staaet som en utvivlsom Sætning, at Fæstetvungen ikke udenvidere kunde bortfalde for Steder over 1 Td. Hartkorn, dannede af den Jord, der ikke blev tilbage under Stamparcellen“, og han siger derudover, at han saalænge ned i Tiden som til 1861 kan paavise en bestemt Udtalelse fra Indenrigsministeriet, som stemmer med den Anskuelse, han anser for den rigtige. Han oplyser derpaa det paagjældende Tilfælde nærmere, og det forekommer mig at være aldeles slaaende. Han meddeler, at der der var indkommet en Skrivelse til Indenrigsministeriet af 1ste September 1860, fremskaldt ved Undersøgelse af Fæsteprotokollerne for Odense Amts Vedkommende, og at der der var opstillet følgende Spørgsmaal: „1) om en Godseier, naar han ved Fæsteledighed har betinget sig Afstaaelse af en Del af en Fæstegaards Tilliggende, navnlig til Afbenyttelse til Huslodder, er berettiget til at bortleie den saaledes reserverede Del til den nye Fæster af samme Gaard eller til en anden Gaards fæster; 2) om en Godseier er berettiget til at bortleie en paa den nysaanførte Måde reserveret Jordlod, naar denne udgjør over 1 Td. Hartkorn“. Derpaa siger han, at Amtmanden, som indstillede disse Spørgsmaal til Indenrigsministeriets Afgjørelse, udtaler sig i den Retning, at han ikke kan antage, at en sliq Overdragelse kan anses stemmende med den gjældende Lovgivning, idet den fra en Fæstegaard reserverede Jord, naar den et anvendes til Huslodder, maa være Fæstetvang undergivet, og at dette saameget mere maa være Tilfældet naar en saadan Jordlod er ansat til 1 Td. Hartkorn eller derover“. Derefter oplyser den høitagede Justitsminister, at Indenrigsministeriets Svar paa disse